

25 תיק 4

ההסתדרות הכללית של העובדים העברים בארץ-ישראל

# הקיבוץ המאוחד יומן המשק גבעת-חיים

יום ו' כג' אייר תשי"ז  
24. 5. 1957

במשק החקלאי - פלוה.

### בטוחי הבית:

התחלנו לקצור ועד כה נקצרו:  
100 ד' חיטה ס.ס.ס. היבול 180 קג' לד'  
32 ד' שעורה - היבול משביע רצוף.  
90 ד' שעורה. נמשיך את הקציר גם בקקון, מרץ, ובבצה. עדיין נותרו לנו לקציר 650 ד'. בקציר זה, על יד הבית, עובדים טיבב ואלקס על הקומביין החדש שנרכש לאחרונה.

### בווציר

גמרנו לקצור ולכבוש את התלתן הפהלי בקקון, והוכנס למחבן יבול של 380 קג' לד', ובין הואדיות נקצרו ונכבשו 25 טון. היתר הלך לחחמיץ. כעת קוצרים וכובשים ב"מרץ" ובעוד מספר ימים, נגמור ונוכל לסכם.

### סורגום

נזרעו 240 ד' בקקון בהנאי קשים, אך בכל זאת, הודות לגשמים הרביים נראית נביטה יפה.

### כלים

הגיע הטרקטור החדש ד' 4 יואל ק.

בין ראשוני הקוצרים בנגב נמנה השנה גם משקנו. החל הקציר בשעורה ונסתיים בחיטה. קצרנו 800 ד' שעורה ניסנית ויבולם הכללי היה 112 טון - 140 קג' לד', ו 1.000 ד' חיטה פלורנץ והיבול הכללי היה 110 טון - 110 קג' לד'. יבולים אלה עלו על היבולים המשוערים בתכנית (ההערכה הייתה 100 קג לד'), אך היחה השנה חלוקת גשמים טובה והרי היבול נמוך מאד. משקים, אשר שטי חיהם גובלים לשטחינו בנגב קצרו גם 200 קג' לדונה שעורה ועד 200 קג' חיטה. אנו, כל פעם, בסוף העונה רואים את החוצאות של עיבוד בלחי-מחאים, בגלל חוסר כליים מחאמים. כן יש לציין, שהשטח שזרע בסחיו הבא מעובד עם די-סקוס במקום מחרשה מעמיקה. מתוך אותה הסיבה.

עם גמר הקציר, החל כיבוש הקש. כבשנו כ 50 טונה. בינתיים נפסק הכב-וש בשדותינו שע' י אורית והתחלנו לכבוש קש ב"אבים", בחבורת יצור ופי-חוח. כעת, נמצאים באבים שמעון יוגב, העובד בעבודת חוץ בקציר עם הקומביין, יהודה גלר הכובש שם את הקש עבורנו.

כעת, צריכים-אנו לדסק 2.000 ד', וקיימת הצעה למסור את בצוץ עבו-דה זו לטרקטור מהחוף. בסוף יוני נצט-וך לרדת לחרוש 1.800 ד' ולהכין או-תם לזריעה לשנה הבאה.

## ב ב נ י ן

### בניה לעולים

ושוב הורגשה במהננו תכונת הבניה. 4 בנינים בשלבי בניה כוונים, עומדים להבנות. כן הוחל בישור הקרקע ובסימון של בנין חמישי. באחד הבנינים יוצקים כבר את המסד וביתר עוסקים בהכנות. בונה הבתים האלה: הסוכנות ומבצע: מפעל הבניה. אנו תקוה, כי תוך חצי-שנה יעמדו הבנינים, גמורים.

### בית כולל

בבית הכולל יצקו חידוק לקורות באגף אחד ומכינים את היציקה באגף השני.

### שקום המחנה

לקראת חג חצי היובל של משקנו, החלו בעבודות שקום המחנה. התכנית כוללת בניה מדרכות, שפורים של מבני פני הקרקע, חידוש הנוי, פרוק צריפים ישנים הבלתי ראויים לשמוש, ופנוי יסודות מיותרים.

### קו ביוב

קו ביוב חדש הולך ונבנה ע"י המנסה. קו זה, בא כחחליף לקו הישן אשר לא ניתן לחיקוקן. אלי.

ע  
שהחלה ל  
אח תפקי  
אשר צרכ  
בצוץ תק  
דברי מח  
הדבר הח  
הדרושות  
וכלים ל

ע  
ידוע הי  
בא על פ  
גדיה ע'  
לעובדי

הע  
העברה ו  
עגלה לח  
ומהירה  
מחדש. כך

עב  
ניח מוח  
ומקלה ע  
מיכל תע  
לול. כל  
שרות חי  
לעובדות

נבנה עו  
כע  
הנודדת

אפריים

פועה

בלומה

מוץ :

במוצאי

- ב מ ס ג ר י ה -

עם חידוש הפעלת המסגריה במשק שהחלה לפני כחצי שנה, ממלאה היא שוב את תפקידה החיוני והחשוב במשק קבוצי אשר צרכי בענף זה מורכבים ביותר: בצוע תקונים מהירים ככל האפשר, של כל דברי מחכת הנמצאים בשמוש במשק וכך- הדבר החשוב ביותר - בניה מכוונת הדרושות למשק החקלאי, הקמת מבנים, וכלים לשרותים השונים.

עוד לפני הפעלת המסגריה מחדש, ידוע היה הצורך בעל מקצוע, ודבר זה בא על פתרון ע"י העזרה המוגשת למסגריה ע"י אונס ק. ועצותיו המקצועיות לעובדי המסגריה.

העבודות הראשונות שבוצעו: העברה והתאמת כלובים בלול הפיטום, עגלה לתערוכת המאפשר חלוקה יעילה ומהירה של המזון ללא צורך במלוי מחדש. כן נבנה מיכל לתערוכת ללול זה.

עבור הלול האמריקאי נבנתה קרו- ניח מרחפת המתמלאת באופן חד פעמי ומקלה על חלוקת התערוכות. חוקן והותאם מיכל תערוכת שעמד במשך שנים באותו לול. כל העבודות האלה שבוצעו, מאפ- שרות היסכון ניכר בימי עבודה, הקלה לעובדות ושכלול בשיטת עבודה.

נבנה עוד מיכל ללול חרנגולי-הודו.

כעת הסתיימה בניה הקרונית הנודדת לשם הובלת תערוכת ממחסן

המשק למקומות השונים, ואלבטור לשם העברת המזון ישר ממכל המחסן לקרונית. הכנסת קרונית זו לפעולה תמנע בזבז החומר היקר, שמוש בשקית (קרועים) וחס כוז בימי עבודה.

חכניתנו לבנות עוד מיכלי תערו- בת עבור הברוזה והרפת.

בין יתר העבודות שבוצעו ע"י המסגריה נמנה הנחת טנק החלב מנירוסטה ברפת. טאנק זה יאפשר אחסון יעיל של החלב. לשמחת עובדה השדה נבנתה, בהדרכת שמעון יוגב העגלה להובלת פועלים המכונה בפ"י הנוסעים "ישקה דה לוקס", דבר המו- כיח את שמחתם של עובדי השדה.

המסגריה נתנה את ידה גם בבניה מכוונת זריעה לתירס וסורגום עבור הפלחה, בוצעו עשרות תקונים במוסך, במכנסה, במטבח וכך תוקנו מטוח רבות.

הרכב העובדים הוא כעת: מאיר, נסים ללום ובן-עמי. האחרון מהווה תגבורת רצינית למסגריה לאחר שהוא שוחר מהצבא. עט שובו חתאפשרנה עבו- דות מסוימות במחורתה. כן עובדים שני נערים מכתה ט' וכשישתחררו צעירים נוספים המשרתים כעת בצה"ל חצא גם המסגריה "לדרך המלך".

מאיר ו.

משלום חרלינו.

אפרייה: עדיין בבית חולים בלינסון ועומד לעבור לבית-פיינסטון ברמת השבים מצבו השתפר במקצת.

- פועה : נותחה בבית חולים בחדרה. מצבה משביע רצון.
- בלומה ג : נותחה בבית חולים בלינסון. מצבה משתפר ומשביע רצון.
- מוץ : חזר השבוע מבית-חולים בלינסון לאחר שנערכו בדיקות.

א ס פ ה

במוצאי שבת החקיים אספת הקבוץ. סדר היום של אספה זו :

ק ל י ס ת ה ע ל י ה

חכנון שום צ המוגד והכוו נטיעו מספר 3 של

וה יצ

מהירו כבר נ אמנס, כולו קלאסי לנטיעו רק בי אבוקד אך ני יסודי בארץ הנוטע

המשקי מחוסר תנובה המחקו משרד והתוצ ממש, כ דורע

הערה אחרינ ארגון חבר א

רבים בענף לשמור

מפגרי הענף את עצ

אציין קטיף בפרדכ לפי ו כחוז גנה, כ הדברי

ב ו ע י ד ה של ארגון מגדלי-פירות

במשך 3 ימים רצופים דנו הנוטעים, שהתכנסו לפני שבוע בחיפה, בבעיות חכנון ענף המטעים, שווק הפרי והמחקר וכן בבעיות -- המדינה כולה. לפי הנראה, שום צבור אחראי, בארצנו ובחקופתנו, אינו יכול לדון באופן "יבש" על העניין המוגדר והמצומצם שלו. כאשר נדונו בעיות החכנון הארצי והאזורי, בכל הממדים והכוונים, הזכירו הנוטעים שנועדה הקודמת (לפני כ 4 שנים), נערכה חכניח נטיעה במטרה לספק פרי ל 2 מיליון חושבים בשנת 1960. והנה, בשנה האמורה, יעלה מספר החושבים בהרבה וכבר הופיעה הצעה לערוך חכניח לספוק צרכיהם בפירות של 3 מיליון יהודים!

וה יצוא ??.....

עם קום המדינה, היה ועב גדול לפירות, והוטל על המשקים לגשת לנטיעה מהירה ורחבה ככל האפשר. הבצוע היה כה מושלם, עד כי החקבל הרושם שהנה אנו כבר נכנסים לשלב של עודפים --- וסכום הועידה הוא: להוסיף ולנטוע. אמנם, איך לנטוע בצורה מבוהלת אלא, לפי חכניח מומכמת ומאורגנת היטב. בעולם כולו עלתה באופן ניכר הצריכה בפרי, מיצי פרי ושמורי פירות; וארצנו, ארץ "קלאסית" לייצור פרי משובח. שטחים נרחבים מאד, דווקא באזורי הספר, ראויים לנטיעה בלבד. צרכי המדינה מחייבים ייצוא רב ולפי שעה רכשנו לנו נסיון רב ביצוא פרי-הדר. עלינו כעת לגשת במהרה רב לנסיונות ייצוא של ענבי-מאכל, אבוקדו, ואולי גם שזיפים. דבר זה ייעשה בתנאי התחרות קשה ביותר בשוק העולמי. אך ניתן לעמוד במאבק מסוג זה, כאשר לומדים את תנאי הייצור והשווק בצורה יסודית ביותר. החברו לנו טוב, שאנו מפתחים בדרכי הטיפול בפרי ועוד יתחר באריזתו, לגבי ארצות אחרות. כן בשוק הפנימי, המקומי -- אך איך להרגיל את הנוטעים למשלוחי חוץ?

נמצאים אנו במעגל הקסמים הידוע: פיגורים על כל החזית: המשקים נוטעים שטחים נרחבים מאד, ואינם משתלטים עליהם, הן מחוסר ציוד והן מחוסר ידיים עובדות. תנובה אינה מקימה את המבנים הדרושים. המחקר נחנק מחוסר תקציב. משרד החקלאות מקצץ לאפס את החבורת המדריכים. והתוצאות איננן מאחרות לבוא. הארגון, במצבו הנוכחי, ממלא תפקידי מלכחיים ממש, סובל קשה מחוסר הענות של המשקים והתנועות הארציות, אך החפתחות הענף דורשת את שלה....

הערה אישית: מעמדו של הקבוץ המאוחד בארגון זה, ולפי הנראה גם בארגונים אחרים, בכי רע! לפני שנים אחדות היו חברי הקבוץ הנושאים העיקריים של ארגון זה. כעת, אין חבר הקיבוץ המאוחד במזכירות הארגון. ביחר המוסדות, נבחר חבר אחד בלבד. אין הדבר מוצדק מכל הבחינות.

ח נ ן כ

החלבטויותיו על עובד בענף חקלאי

אחרי דברי עזי כשיחה, על קשיי סדרן העבודה ועל אי-היענות של חברים רבים -- מצאתי לנחוץ להעלות על הנייר גם קצת מהקצה השני... מצבו של עובד בענף חקלאי וחייב לעמוד על משמרתו, ללחום למען בצווע העבודות ועל ידי כך, לשמור על בריאות העצים ולהגיע לרנטאביליות של הענף בו הוא עובד.

בינתיים אין ידיים עובדות, הפרוס אינו מעובד, העשוב לא נעשה, בטיפול מפגרים, עבודות טראקטור נדחו בגלל הקציר. העבודה אינה מתבצעת לפי צרכי הענף, אלא לפי יכולת סדרן העבודה "המוגבלת" כידוע. האדם מתוח מאד, "אוכל את עצמו", מחמרמר, מחוסר ספוק מעבודתו ולבסוף אינו נשמע לסדרן העבודה.

אציין כמה עובדות על "יכולת" שלנו:

קטיף  
בפרוס הוחיק בבית. (80 דונם המורכבים משמוטי, אשכוליות, ואלנסיה, לימונים) לפי הזנים, ניתן היה לבצע את עבודות הקטיף בזמן. לפי "יכולתנו" אחרנו בקטיף וכחוצאה מכך, פרי רב נאבד, נשר או נשאר על צמח העצים. עבודת הילדים לא אורגנה, כנהוג בכמה משקים סמוכים, ע"י אחראים מכהת יב' ולפי קבוצות תוצאת הדבר: אין החקלאי אסף את יבולו.

(החלבטויות)

בשבחות לא שכנעו העיבוד: והדיפלו להחליף תורגשנה חים. דעח בחרמש ע

במהדרין 2 עובדי העצים, ונטענו החזקים מילואים עיבוד במחרשה. אשר לרי לעיתים פניות עישוב שים גס סדור הענף בשבוע עולים חזר חבר. לעוכ בהחלט בנ יא' עובדה לעבודה אח החבר משק לפני

יש להצטט מצב הפרד נוסף ל"כ השקאה בצו בסיום: בין מורח באחריות

החברים יעילו המבוקר. יהיה לטפ או סדורי הוא מפורק

הנמשק, הנננ ועדה כזא

(התלבטויותיו של עובד בענף חקלאי המשך)

הגיוסים בשבת הועילו רק במעט. חלק מהעובדים הקבועים בענף עבדו בשבתות בברווזיה או בשווחים. "הבו ידיים לקטיף והתנדבו לשעתיים". סימא זו לא שכנעה אלא "מנין חברים" שעבדו באותו יום.

**העיבוד:** מחוץ לדיסקוס, אין מעבדים בפרדס הותיק מחוץ קמוצים, לא גוזמים, והדיפלודיה (יובש החודר מצמת העץ) מתפשטת והולכת, וכן הקיקויה. אין אפשרות להחליף עצים, לעקור עצים חולים, להרכיב הרכבות-תמך וכו'. תוצאות הזנחה או תורגשנה בעוד מספר שנים. ועדת המשק של הק' המ קבעה בזמנו, שיש להזמין מומחים. דעתי היא: יש לעבד את הפרדס: לגזום, ולפחות לבצע עישוב אחד בשנה או קציר בחורש ע"י העץ.

**במהדרין:** יש לנו כ 200 דונם פרדס. חלק הורכב השנה (100 ד') ודורש טפול רב. 2 עובדים מספיקים בקושי לבצע את הטפול הרגיל בקשירה ובמתן צורה לעץ. יתר העצים, ובחוכם 50 דונם הסובלים מחוסר הגנת רוח, מחכים לתורם. נטענו השנה ברושים רבים וכן נשתל עשב פיל המיועד להגנת העצים נגד הרוחות החזקים הנושבים בפרט אחרי הצהריים. אין מגיעים לטפול בשטח זה. **מילואים:** 250 עצי מלואים מורכבים אינם מקבלים את ההשקאה בזמן. **עיבוד בטראקטור.** העיבוד בדיסקוס (כלי לקוי) אינו מתאים. יש לשמור על עיבוד במחורשה.

אשר לריסוס נגד עשבים: אין לפעולה זו כל הועלת אם אין היא מתבצעת בקביעות לעיתים תכופות אין השמן מגיע בזמן ואין החלוקה בין הענפים מסודרת על אף פניות הרבוח לחצרן.

**עישוב ופתיחת בורות:** עד כה נוכחו 50 ד' בלבד ופתיחת בורות סביב העצים הדורשים גם השנה השקאה בצלחות, לא החלה.

**סדר העבודה:** הוציא עובד קבוע לשמירת לילה בעת העונה הנוערת. מוציא יומיים בשבוע איש מהטיפול בעצים, לדיאטה. עובד שהתנסה בעבודה הוצא לאנסטאלציה. עולים חדשים סודרו בחליפין כל חצי יום, ומלבד העובדים הקבועים אין מוסיפים חבר. לעומת זאת סודרו עולות חדשות לעבודות נכוש במעדר - עבודה לא מתאימה להן בהחלט בזמן הראשון - ולמרות הפניות "הוזקו" לפרדס ואין להוציא אותן. מכחה 'א' עובדים 2 נערים יומיים בפרדס. אחד מהם משתלם במוסיקה ויתר הזמן מוצא הוא לעבודה במטבח. אין מחשבים בצרכי הענף, אין מברוים דברים לפני בצוע ומעמידים את החבר בפני עובדה. הביורורים שהתקיימו בוועדת העבודה לפני 3 חדשים, בוועדת משק לפני שבוע, לא שינו את פני הדברים לטובה.

**ביום שני התקיים בקור-חטף של המזכיר, מרכז המשק, מרכז העבודה והסדרנית.** יש להצטטר על כך שהזמן לביורור היה מוקצב אך בנסיעה חזרה נחץ היה להשוות את מצב הפרדס שלנו עם פרדסי עין-החורש השכנה.

אין להספק בתשובה "אני מסדר את העבודה לפי מספר העובדי שיש לי". נוסף ל"כל הצרות" קיים כעת צמצום במים במהדרין, מלואים וברושים דורשים השקאה בצינור גומי, דבר המגדיל את ימי העבודה. **בסיום:** יש להתחשב בענף ובעובד, לעיבוד רציונלי ולפי חכנית, עזרה והחיעצות בין מרבי המשק והענף. באט לא נגיע לשנוי פני הדברים בזמן הקרב, לא נעמוד באחריות העבודה היום-יומיות

ישעיהו ב.

על המדור לבקורת והצעות

**ע"מ מדור זה** ביומן שלנו הוכיח עד כה, וללא ספק, שישנם הצעות רבות בידי החברים ויש כנראה גם צורך בבקורת. אך הדבר אשר מדור זה עדיין לא הוכיח הוא יעילותו, משום שברוב הענינים אין כתובת ממשית או שהכתובת היא דווקא המוסד המבוקר.

בעת קיום האספות השנתיות, נשמעה הדרישה להקים ועדה בקורת שמתפקידה יהיה לטפל בכל ההצעות לשנויים ובבקורת על אי-הוצאת אל הפועל של החלטות או סדורים פגומים ולא יעילים בקבוץ. בלי קיום ועדה כזאת ערכו של מדור זה הוא מפוקפק.

היות וחשבנו שמדור זה הוא בעל ערך, בחור נסיון לשנות פני דברים רבים במשק, הנני פונה בזה לכתובת מדו יקת, למזכירות, על מנת לדון מחדש על בחירת ועדה כזאת, וחביא את סכום דירניה בפני האספה הכללית בהקדם.

ראובן ק.

בגן ה  
ביותר. הגי  
תפוחי-אדמ  
בשלשת גי  
העונה, כ  
על הקשיי  
לציין, שה  
חידה, שע  
לולה היא

בתפוחי א

יש  
עבודה בע  
בזמן הנב  
לגורל הח  
תפוחי א, מ  
אפשר לומ  
על ידי ר  
יכולנו ל  
א. המוסכ  
ב. נקנה  
עות כ  
היה משונ  
אסיף תפ  
שבועות.

גזר

א  
דבר אשר  
זורנו, א  
את מחזו  
לנו שטח  
רובות,  
שמים ונ  
גידולו  
בחדש י

הודות ל  
אך יש ל  
לנו לקנ  
עשבים ו  
מספקת  
המאוחר  
עוד ניו  
כשהט ב  
להוסיף

במילונ

יו  
בעונה  
נסה ממי